

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Historia literatury serbskiej i chorwackiej do XV w. - wykład		9.6.0123	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Sławistyki i Studiów Bałkańskich			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Sławistyka	forma	stacjonarne
		moduł	językoznawczo-kulturoznawcza, literaturoznawczo-kulturoznawcza
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Jolanta Dziuba; dr Anita Gostomska; dr Natalia Wyszogrodzka-Liberadzka			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Wykład		Semestr 2	
Sposób realizacji zajęć		Wykład:	
zajęcia w sali dydaktycznej		30 h - aktywne uczestnictwo w zajęciach;	
Liczba godzin		20 h - przygotowanie do egzaminu i egzamin.	
Wykład: 30 godz.		RAZEM: 50 h - 2 ECTS	
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		- serbski w wymiarze 20.00%	
		- chorwacki w wymiarze 20.00%	
		- polski w wymiarze 60.00%	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
Wykład problemowy		Sposób zaliczenia	
		Egzamin	
		Formy zaliczenia	
		- egzamin ustny	
		- zaliczenie ustne	
		- ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje ocenę z wykładów na podstawie egzaminu – 100%. Egzamin ustny obejmuje następujące aspekty: odpowiedź na trzy pytania (losowane przez studenta). Zakres: patrz rubryka sylabusu pt. Treści programowe: Problematyka wykładu oraz Problematyka ćwiczeń w semestrze 2, 3, 4, 5: (Zestaw lektur w semestrze 2, 3, 4, 5).	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	czynny udział w zajęciach	ustne wypowiedzi na tematy wskazane przez prowadzącego	egzamin ustny
Wiedza			
K_W03	+	+	+
K_W07	+	+	+
K_W12	+	+	+
Umiejętności			
K_U01	+	+	+
K_U02	+	+	+
K_U08	+	+	+
Kompetencje społeczne			
K_K01	+	+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Warunkiem uzyskania zaliczenia dopuszczającego do egzaminu jest zaliczenie ćwiczeń (według wymagań prowadzącego).

B. Wymagania wstępne

Ponieważ przedmiot stanowi prezentację historii literatury serbskiej i chorwackiej w kontekście historyczno-kulturowym, student uprzednio zobowiązany jest zaliczyć przedmiot Wstęp do literaturoznawstwa - 1 semestr I roku studiów na kierunku Sławistyka

Cele kształcenia

Celem wykładu jest przedstawienie w porządku chronologicznym dorobku literatury serbskiej i chorwackiej od czasów najdawniejszych (epoka piśmiennicza) do końca wieku XIX. Taka perspektywa metodologiczna obejmuje zjawiska okresu średniowiecza, renesansu, baroku i oświecenia oraz sytuację racjonalistycznego przełomu świadomości w Europie schyłku XVIII wieku. Wykład przynosi komplementarną wiedzę historycznoliteracką, uwzględniającą słowiański kontekst rozwoju literatur Słowiańszczyzny Południowej w oparciu o wcześniejszą wiedzę z zakresu piśmiennictwa słowiańskiego epoki przedpiśmiennej i piśmiennej (dzieje literatur południowsłowiańskich okresu średniowiecza), jak również przedmiotów historyczno-kulturoznawczych (np. historia narodów słowiańskich i in.). Kontynuację wiedzy historycznoliterackiej stanowi wykład z literatury XIX wieku, prowadzony na III roku studiów slawistycznych, obejmujący okres formowania się nowożytnych literatur Serbii i Chorwacji podczas epoki tzw. odrodzenia narodowego. Ćwiczenia stanowią niezbędną ilustrację poszczególnych zjawisk literacko-kulturowych tego zróżnicowanego i wielowiekowego procesu.

Treści programowe

Problematyka wykładu w semestrze 2: Charakterystyka piśmiennictwa starosłowiańskiego: serbskie i chorwackie zabytki redakcji scs. Serbskie piśmiennictwo epoki cyrylo-metodejskiej. Starosłowiańska literatura przekładowa. Serbska literatura epoki najstarszej - charakterystyka gatunkowa i stylistyczna. Literatura serbska epoki Nemanjiciów. Literatura epoki pokosowskiej: kosowska mitologia literacka. Literatura średniowiecznej Bośni. Epoka okupacji tureckiej. Obraz narodu a literatura ludowa. Literatura okresu przejściowego (epoka przemian). Literatura a religia: serbska literatura monastyczna; chorwacka tradycja antemurale christianitatis. Średniowieczna literatura chorwacka (charakterystyka gatunkowa i stylistyczna). Chorwacki głagolityzm. Rozwój dramatu religijnego. Chorwaccy łacyniści. Chorwacja między kulturą łacińską a tradycją cyrylo-metodejską.

Wykaz literatury

Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Barac A., Literatura narodów Jugosławii, Wrocław 1969;
- Deretić J., Kratka istorija srpske književnosti, Beograd 1990;
- Deretić J., Istorija srpske knjizevnosti, Beograd 2002;
- Frangeš I., Povijest hrvatske književnosti, Zagreb-Ljubljana 1987;
- Književnost Stare i Južne Srbije do drugog svetskog rata. Zbornik radova, pod red. V. Cvetanovicia, Beograd 1997;
- Leksykon tradycji chorwackich, (oprac.) J. Rapacka, Warszawa 1997;
- Pavić M., Istorija srpske književnosti, Beograd 1991;
- Rapacka J., Dawna literatura serbska i dawna literatura chorwacka. Zarys dziejów, Warszawa 1993;
- Rapacka J., Leksykon tradycji chorwackich, Warszawa 1997;
- Tomasović M., Slike iz povijesti hrvatske književnosti, Zagreb 1994;

- Živković D., Evropski okviri srpske književnosti, Beograd 1997.

A.1. wykorzystywana podczas zajęć:

Zestaw lektur w semestrze 2:

Rządca Losu. Bajki z Jugosławii, przeł. K. Wrocławski, Warszawa 1991; Siedem niebios i ziemia. Antologia dawnej prozy bułgarskiej, przeł. T. Dąbek-Wirgowa, Warszawa 1983; Apokryfy i legendy starotestamentowe Słowian Południowych (red.) G. Minczew, M. Skowronek, Kraków 2006; Żyoty Konstantyna i Metodego, przeł. T. Lehr-Splawiński, Warszawa 2000; Pasterze wiernych Słowian: święci Cyryl i Metody, przeł. A.E. Naumow, Kraków 1985; Dar słowa. Ze starej literatury serbskiej, przeł. A.E. Naumow, T. Wątor-Naumow, W. Kotwiczowa, Łódź 1983; Historia Królestwa Słowian czyli Latopis popa Dukljanina, (red.) J. Leśny, Warszawa 1988; Bitwa na Kosowym Polu, przeł. Z. Stoberski, Warszawa 1962; Perły i kamienie, przeł. A. Kamieńska; Šibenska molitva; Janus Pannonius, Epigrammata antea non impressa, Šibenska molitva; Marko Marulić, Judita, Molitva suprotiva Turkom

Literatura uzupełniająca:

Bobrownicka M., Z problemów literatur słowiańskich, Katowice 1976, Bogdanović D., Istorija srpske književnosti, Beograd 1980; Deretić J., Kulturna istorija Srba, Beograd 2001; Deretić J., Bojović Z., Mitrović M., Istorija književnosti, Beograd 1999; Dragojlović D., Istorija srpske književnosti u srednjovekovnoj Bosanskoj državi, Novi Sad 1991; Gil D., Prawosławie, Kraków 2005; Gluščević Z., Književnost i rituali, Beograd 1998; Hercigonja E., Tropismena i trojezična kultura hrvatskoga srednjovekovlja, Zagreb 1994; Ježić S., Hrvatska književnost od početka do danas 1100-1941, Zagreb 1993; Kratak pregled jugoslovenskih književnosti srednjega veka, Beograd 1976; Kultura Hrvata, oprac. M. Moguš, Zagreb 1995 (wersja VD); Kurnatowska Z., Słowiańszczyzna Południowa, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1977; Labuda G., Słowiańszczyzna starożytna i wczesnośredniowieczna. Antologia tekstów źródłowych, Poznań 1999; Magnuszewski J., Słowiańszczyzna zachodnia i południowa. Studia i szkice literackie, Warszawa 1995; Mandić D., Hrvati i Srbi dva stara različita naroda, Zagreb 1990; Maticki M., Istorija kao predanje, Beograd 1999; Matvejević P., Brewiarz śródziemnomorski, Sejny 2003; Milošević-Đorđević N., Kosovska epika, Beograd 1990; Naumow A.E., Apokryfy w systemie literatury cerkiewnosłowiańskiej, Kraków 1976; Приватни живот у српским земљама средњег века, (oprac.) S. Марјановић-Душанић, Д. Поповић, Beograd 2004; Słowiańszczyzna - pojęcia i rzeczywistość dawniej i dziś, (red.) K. Handke, Warszawa 2002; Stojančević V., Iz srpske nacionalne prošlosti. Istorija i kultura, Beograd 1998; Symbioza kultur słowiańskich i niesłowiańskich w Europie Środkowej, (red.) M. Bobrownicka, Kraków 1996; Tradycja i inwencja. Wątki i motywy obiegowe w dawnych literaturach słowiańskich, (red.) E. Małek, Łódź 1999; Trifunović Dj., Azbučnik srpskih srednjovekovnih književnih pojmova, Beograd 1990; Wasilewski I., Współcześni Słowianie wobec własnych tradycji i mitów, (red.) M. Bobrownicka, L. Suchanek, F. Ziejka, Kraków 1997.

<p>Kierunkowe efekty uczenia się</p> <p>K_W03, K_W07, K_W12 K_U01, K_U02, K_U08 K_K01</p>	<p>Wiedza</p> <p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ma wiedzę o historii literatury w zakresie literaturoznawstwa południowosłowiańskiego - serbskiego i chorwackiego (K_W03); - dostrzega relacje literatury serbskiej i chorwackiej w ich wzajemnych analogiach i źródlicowaniach (K_W07); - zna i rozumie metody analizy, interpretacji różnych wytworów kultury literackiej Słowian Południowych (K_W12). <p>Umiejętności</p> <p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi analizować i użytkować informacje dotyczące literatury Słowiańszczyzny Południowej z wykorzystaniem źródeł teoretycznych i materiałowych (K_U01); - umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze w zakresie literaturoznawstwa, kierując się wskazówkami osoby prowadzącej zajęcia (K_U02); - potrafi wypowiedzieć się, w języku polskim, na temat przeczytanych lektur oraz zagadnień szczegółowych z dziedziny historii literatur południowosłowiańskich (K_U08). <p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jest świadomy stopnia osiągniętej wiedzy na temat literatury południowosłowiańskiej w ujęciu diachronicznym, a także potrafi tę wiedzę krytycznie ocenić (K_K01)
<p>Kontakt</p> <p>jolanta.dziuba@ug.edu.pl</p>	